

Hraunvallaskóli
vinátta - samvinna - ábyrgð

Hafnarfjörður
Grunnskólar Hafnarfjarðar
Skólanámskrá

Skólanámskrá **Hraunvallaskóla**

II. og III. hluti

6. bekkur

Skólaárið 2024 - 2025

Skólanámskrá Hraunvallaskóla.

Útgefin 2024 .

Skólanámskrá er útgefin á rafrænu formi (pdf), send foreldrum nemenda í tölvupósti og birt á heimasíðu skóla.

© Skólaskrifstofa Hafnarfjarðar

Útgáfustaður: Hafnarfjörður.

Ábyrgð: Guðbjörg Norðfjörð Elíasdóttir (skólastjóri Hraunvallaskóla)

Útgefandi: Hraunvallaskóli (Hafnarfjarðarbær)
Drekavöllum 9
221 Hafnarfjörður

netfang: hraunvallaskoli@hraunvallaskoli.is

veffang: <http://www.hraunvallaskoli.is>

EFNISYFIRLIT

Inngangur.....	4
II. Skólastarf 6. bekkjar.....	5
II.1. Samantekt kennslu í 6. bekk.....	6
II.2. Áherslur grunnþátta menntunar í 6. bekk.....	7
II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í 6. bekk	9
II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.....	10
II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi.....	10
III. Námssvið og námsgreinar.....	11
1. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál	12
A. Íslenska.....	12
1.1. Talað mál, hlustun og áhorf	12
1.2. Lestur og bókmenntir	13
1.3. Ritun	14
1.4. Málfræði.....	15
B. Íslenska sem annað tungumál.....	16
2. Erlend tungumál	18
2.1. Enska.....	18
2.2. Danska	19
3. List- og verkgreinar	21
A. hluti - listgreinar:.....	21
3.1. Sviðslistir – leiklist.....	21
3.2. Sjónlistir - myndmennt.....	22
3.3. Tónmennt (Tónlist, taktur og túlkun).....	23
B. hluti:	24
3.4. Heimilisfræði.....	24
3.5. Hönnun og smíði.....	25
3.6. Textílmennt	26
4. Náttúrugreinar.....	28
5. Samfélagsgreinar	30
6. Skólaíþróttir	32
6.1. Íþróttir	32
6.2. Sund.....	33
7. Stærðfræði.....	34
7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði.....	34
7.2. Tölur, reikningur og algebra	35
7.3. Rúmfraði, mælingar, tölfraði og líkindi	37
8. Upplýsinga- og tæknimennt.....	39

Inngangur

Í lögum nr. 91 um grunnskóla frá 12. júní 2008 stendur að í hverjum skóla skuli gefa út skólanámskrá og starfsáætlun. Skólanámskrá er nánari útfærsla á aðalnámskrá grunnskóla um markmið, inntak náms og námsmat, starfshætti, mat á árangri og gæðum skólastarfs. Skólanámskrá tekur mið af sérstöðu grunnskóla og aðstæðum og skal endurskoða reglulega. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er lögð fram til samþykktar af skólaráði Hraunvallaskóla og Fræðsluráði Hafnarfjarðar.

Skólanámskrá samanstendur af tíu bekkjarnámskráum í heildstæðum grunnskóla. Þetta plagg er ein bekkjarnámskrá og skiptist í inngang (saga skóla) og þrjá meginhluta auk viðauka. I. hluti kynnir menntastefnu skólans sem hefur að geyma þær helstu atriði sem skólinn leggur áherslu á í framkvæmd skólastarfsins. II. hluti kynnir skipulag og sameiginlega þætti í starfsemi viðkomandi bekks/árgangs. III. hluti er kynning á námssviðum og námsgreinum sem eru hluti náms og kennslu í viðkomandi bekk. Viðauki er loks með upplýsingar og viðmið um gerð skólanámskrárinna og kynnir uppbryggingu hennar. Viðaukinn er sameiginlegur fyrir alla grunnskóla bæjarins. Framsetning skólanámskrár er á þann hátt að fyrsti hluti er eitt skjal, annar og þriðji hluti eitt skjal og viðauki er eitt skjal.

Hafa ber í huga að starf í grunnskólum tekur alltaf einhverjum breytingum frá ári til árs og því er nauðsynlegt að endurskoða skólanámskrána á hverju ári svo alltaf megi þar finna nýjustu upplýsingar um skólastarfið. Það skiptir einnig miklu máli að allir þeir sem koma að starfinu í skólanum, nemendur, foreldrar og starfsmenn kynni sér vel inntak hennar og séu því vel kunnugir. Allar ábendingar um það sem betur má fara í starfi skólans eru vel þegnar. Skólanámskrá Hraunvallaskóla er aðgengileg á heimasiðu skólans.

II. Skólastarf 6. bekkjar

Nemendahópurinn er einn hópur með þremur umsjónarkennurum. Stundaskráin er samansett af vinnu á heimasvæði í námsgreinum; íslenska, stærðfræði, náttúrufræði, samfélagsfræði, enska, danska og upplýsingatækni. Einnig eru íþróttir, sund og smiðjur kenndar (þ.e. myndmennt, tónmennt, leiklist, heimilisfræði, textílmennt, smíði og hönnun). Viðhafðar eru fjölbreyttar kennsluaðferðir til að mæta þörfum nemenda og er ýmist unnið einstaklingslega, í paravinnu, í hópum, í gegnum leiki, umræður, ritun o.s.frv. Sérkennari koma inn í íslensku og stærðfræði. Einnig koma að árganginum þroskaþjálfir, stuðningsfulltrúi og ÍSAT-kennari.

Mikið er lagt upp úr góðu foreldrasamstarfi. Foreldrar fá sendar upplýsingar vikulega um starfið og grófa áætlun fyrir komandi viku. Nemendur fá tækifæri til að vinna alla sína áætlun á skólatíma ásamt tilfallandi heimavinnu. Mikil áhersla er lögð á daglegan heimalestur og hvatt er til aukins lesturs.

Kaflanum er skipt í eftirfarandi hluta:

1. Samantekt kennslu árgangs
2. Áherslur grunnþátta menntunar
3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlanir og kennslugögn í árganginum
4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf í árganginum
5. Námsmat og vitnisburðarkerfi árgangs

II.I. Samantekt kennslu í 6. bekk

Kennslutímar á viku skiptast í eftirfarandi námsgreinar.

Námssvið	Námsgreinar	Tímafjöldi í skóla á viku
1. Íslenska	1.1. Talað mál, hlustun og áhorf 1.2. Lestur og bókmenntir 1.3. Ritun 1.4. Málfræði	7
2. Erlend tungumál	2.1. Enska 2.2. Danska og önnur Norðurlandamál	2 1
3. List- og verkgreinar	<i>A Listgreinar:</i> 3.1. Sviðslistir (dans og leiklist) 3.2. Sjónlistir (myndmennt) <i>B Verkgreinar:</i> 3.4. Heimilisfræði 3.5. Hönnun og smíði 3.6. Textílmennt	2 4
4. Náttúrugreinar	4.1. Náttúrugreinar	3
5. Skólaíþróttir	5.1. Íþróttir 5.2. Sund	2 1
6. Samfélagsgreinar	6.1. Samfélagsgreinar	5
7. Stærðfræði	7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræðinnar 7.2. Tölur, reikningur og algebra 7.3. Rúmfræði, mælingar, tölfræði og líkindi	5
8. Upplýsinga- og tæknimennt	8.1. Upplýsinga- og tæknimennt	1
Alls		35 kennslust.

II.2. Áherslur grunnþáttu menntunar í 6. bekk

Í þessum árgangi eru áherslur sex grunnþáttu menntunar eftirfarandi í samræmi við stefnu skólans og samhæfir áherslum skólans um forvarnir.

Áherslur grunnþáttu menntunar í árgangi eru sett fram í markmiðum

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
HEILBRIGÐI OG VELFERÐ:	<p>Það er unnið með <i>heilbrigði</i> og <i>velferð</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stuðla að jákvæðum skólabrag - SMT – Dyggðirnar. • Hefðirnar sem hafa skapast. • Stuðlum að uppbyggingu jákvæðrar sjálfsmyndar og góðum samskiptum. • Kennslan er miðuð við að mæta ólíkum þörfum einstaklingsins. • Nemendur temja sér góða umgengni og bera ábyrgð á eignum skólans. • Nemendur fá rými til að nýta hæfileika sína t.d. með samveru á sal og uppákomum í árganginum. • Alla daga er unnið með félagsfærni og samskipti nemenda. • Hreyfing - dans, leikir, íþróttir • Jákvæð sjálfsmynd – umræður, sögur, leikir, samtöl. • Næring – hvetjum nemendur til að koma með hollt nesti og ræðum um mikilvægi þess að borða hollt og fjölbreytt. <ul style="list-style-type: none"> ○ Andleg vellíðan og góð samskipti – ○ Nemendur læri að leysa ágreining og vinni strax úr málunum. ○ Eflum samkennd nemenda. ○ Öryggi ○ Unnið með tilfinningar. • Styrkleikar hvers og eins – eflum með smiðjum, hæfileikakeppni, áhugasviði og öðru slíku.
JAFNRÉTTI:	<p>Það er unnið með <i>jafnrétti</i> í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Að nemendur fái að rækta hæfileika sína í skólastarfinu, óháð kyni eða kynþætti. • Vinnum eftir stefnunni skóli án aðgreiningar • Nýtum trúarbragðafræði og lífsleikni í umræður um að virða skoðanir hvers annars og að allir fái að vera eins og þeir eru án fordóma. • Við leggjum áherslu á að allir fái að njóta sín óháð kynferði • Leggjum mikla áherslu á að allir geti verið með öllum. • Vinnum að því að allir beri virðingu fyrir því að við erum ólík og ölumst ekki öll upp á sama hátt og við sömu lífsgæði. • Allir geta eitthvað en enginn getur allt.
LÝÐRÆÐI OG MANNRÉTTINDI :	<p>Það er unnið með <i>lýðræði</i> og <i>mannréttindi</i> í árganginum þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Notum lýðræðislegar kosningar um ýmis málefni. • Allir eiga jafnan rétt innan hópsins • Nemendur taka ábyrgð á eigin námi, eins og að klára vikuáætlun. • Ýmis siðferðileg mál rædd og afstaða til þeirra tekin • Við stuðlum að lýðræði og mannréttindum t.d. með því að bera virðingu fyrir eignum okkar jafn og annara, umhverfinu okkar o.fl.

Grunnþáttur menntunar	Áhersluatriði
LÆSI:	<p>Það er unnið með læsi í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vinnum að læsi í fleiri en einum skilningi, þ.e. læsi, félagslæsi, tilfinningalæsi, læsi í aðstæður og umhverfi o.fl. • Eftir að lestarinn er kominn er unnið með lesskilning á mismunandi textum. • Upplýsingaöflun með notkun mismunandi miðla. • Vinnum með orðaforða, merkingu þeirra og notkun. Hvenær er við hæfi að nota viss orð og raddblæ. • Stuðlum að læsi með yndislestri, samlestri og sögugerð.
SJÁLFBÆRNI:	<p>Það er unnið með sjálfbærni í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Flokkun á sorpi • Að nemendur séu meðvitaðir um gjörðir sínar og áhrif þeirra á umhverfið. • Sorphirða • Endurnýta allt sem hægt er og minnka pappírsnotkun • Ýtum undir fjölnota umbúðir • Kennum þeim að virða og þekkja náttúruna. • Stuðlum að því að hver einstaklingur þroskist sem virkur borgari meðvitaður um gildi, viðhorf og tilfinningar sínar gagnvart hnattrænum áhrifum. • Þegar við vinnum með sjálfbærni reynum við að hafa alla þessa þætti í huga: efnahagur, umhverfi og félagsleg velferð.
SKÖPUN:	<p>Það er unnið með sköpun í árganginum út frá stefnu skólans þar sem áherslur grunnþáttarins eru útfærðar í eftirfarandi markmið:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Erum með fjölbreytt og skapandi skólastarf • Fjölbreyttir kennsluhættir. • Nemendur semja ýmis atriði út frá eigin áhuga. • Notum ýmsa námsleiki. • Nemendur uppgötvu, njóta, örva forvitni og áhuga, virkja ímyndunarafl og leika sér með möguleika. • Við ýtum undir sköpun með smiðjum, dönsum, leikjum. • Við styðjum við styrk nemenda en hvetjum þau til að fara út fyrir þægindarammann og prófa eitthvað nýtt. • Bjóðum upp á sögugerð, teikningar og ýmis föndurefni.

II.3. Kennsluaðstæður, kennsluáætlunar og kennslugögn í 6. bekk

Í 6. bekk í Hraunvallaskóla eru 59 nemendur, þrír umsjónarkennarar, sérkennari, ÍSAT-kennari, þroskaþjálfi, stuðningsfulltrúar, einn íþróttakennari, tveir sundkennarar og sex list- og verkgreinakennarar.

i. Kennsluaðstæður

Þrír kennarar eru með árganginn og vinna saman í teymi á sameiginlegu heimasvæði. Teymið vinnur saman að öllum undirbúningi, kennsluáætlun og öðru skipulagi. Árgangurinn skiptist í þrjá umsjónarhópa en misjafnt er hvort hver hópur er á afmörkuðu svæði eða allur árgangurinn með allt rýmið saman. Einnig er sameiginlegt opið rými og glerrými sem eru nýtt fyrir kennslu og önnur verkefni.

ii. Kennsluáætlunar

Í 6. bekk er lögð áhersla á fjölbreyttar kennslu- og námsaðferðir. Helstu aðferðir eru áætlunarvinna, þema, útikenna og stöðvavinna. Í kennslu er lögð áhersla á hæfniviðmið og því er kennslustundir með fyrrgreindum kennsluaðferðum oft verkefnamiðaðar og unnið með sköpun og hlutbundna vinnu. Kennslubækur eru notaðar til að styðja þau kennslu- og námsmarkmið sem unnið er með hverju sinni. Áætlunarvinna: Í hverri viku fá nemendur áætlun fyrir hvert fag. Áætlun er aðlöguð að nemendum þannig að hver nemandi getur klárað áætlun ef hann nýttír tímann vel. Ef nemandi klárar ekki áætlun skal hann fara heim með hana á föstudagi og skila fullkláraðri á mánudegi.

Þema: Samfélags- og náttúrufræði er kennd í þema. Reglulega er öllum árganginum skipt upp í hópa til að vinna að þemaverkefni í fyrrnefndum greinum en með samþættingu við aðrar námsgreinar s.s. íslensku, stærðfræði og lífsleikni.

Stöðvavinna: Árganginum er skipt upp í hópa og hver hópur vinnur að markmiðum hjá ákveðnum kennara í tiltekinn tíma.

Heimanám er áætlun sem nemandi hefur ekki náð að klára en einnig má búast við einstaka heimaverkefni yfir veturninn. Að auki er ætlast til að nemendur lesi heima 5x í viku og skrifi heima eftir hvern lestur. Það sem á að skrifa kemur fram í viku pistli í hverri viku.

Með fyrrgreindum kennsluaðferðum er lögð mikil áhersla á að hver nemandi fái verkefni við hæfi og/eða unnið að ákveðnum námsmarkmiðum hvers nemanda sem eru misjöfn hverju sinni.

iii. Náms- og kennslugögn

Námsbækur og almenn kennslugögn skóla: <ul style="list-style-type: none"> Allar nauðsynlegar náms- og kennslubækur (sjá viðkomandi námsgreinar). Aðgangur að spjaldtölvum og hugbúnaði í skóla eftir þörfum. Kennslugögn til að leggja áherslu hlutbundna vinnu. Aðstoðargögn t.d. orðabækur, kortabækur. Strokleður og lokaður yddari. Gráðubogi, reglustika, reiknivél. Stílabækur og reiknisbækur. Plastmöppur. Möppur; línustrikuð blöð, milliblöð, plastvasar. Spjaldtölvar 	Persónuleg hjálpargögn sem nemendur þurfa að hafa/eiga á hverjum tíma: <ul style="list-style-type: none"> Skriffæri Skólataska Íþróttaföt og innanhússskór Sundföt
---	---

II.4. Foreldrasamstarf og upplýsingagjöf.

Í vikulok sendir teymið póst til foreldra um hvað sé framundan (áætlun, regla vikunnar, viðburðir ofl.) og hvað búið er að vinna með sl. viku. Foreldrar eru hvattir til að hafa samband við kennara ef upp koma vangaveltur/spurningar annaðhvort í gegnum tölvupóst (Mentor) eða í símanúmer skólans.

II.5. Námsmat og vitnisburðarkerfi

Námsmat í bekknum greinist í þrennt, leiðsagnarmat, stöðumat og lokamat (út frá hæfniviðmiðum). Framkvæmdin í árganginum er með þessum hætti:

a. Leiðsagnarmat.

Leiðbeinandi námsmat, leiðsagnarmat, fer fram reglulega yfir allt skólaárið í öllum námsgreinum. Í því felst að kennrar nota ýmsar leiðir til að styðja við og leiðbeina nemendum við að ná árangri. Í þessum árgangi er lögð áhersla á eftirfarandi aðferðir við leiðsögnina:

- nemandi metinn skv. hæfniviðmiðum
- hefðbundnar kannanir (skriflegar og/eða munnlegar)
- heimapróf
- sjálfsmat

b. Stöðumat.

Stöðumat fer fram 2 sinnum á skólaárinu með samtali á milli nemanda og foreldra/forráðamanna með umsjónarkennara. Tilgangur stöðumatsins er að veita mat á stöðu nemenda til þeirra sjálfra og aðstandenda þeirra, til að hjálpa þeim til að ná frekari árangri í náminu.

b. Lokamat:

Lokamat fer fram í lok skólaárs þar sem nemandi fær mat á náminu sínu yfir skólaárið. Meginmarkmið þess að veita nemanda yfirsýn yfir stöðu sína eftir nám vetrarins og gefa honum einkunn fyrir frammistöðu sína.

III. Námssvið og námsgreinar

Í þessum hluta námskrárinna er kynnt áætlun um það nám og kennslu sem stefnt er að fari fram á skólaárinu í bekknum/árganginum. Aðalnámskrá grunnskóla skiptir viðfangsefnum skólastarfsins í átta skilgreind námssvið og eitt opið (val) en hverju námssviði heyra mismargar námsgreinar. Fyrir hvert námssvið eru gefin út hæfniviðmið, námshæfni, fyrir 4., 7. og 10. í aðalnámskrá en skólar útfæra fyrir aðra árganga. Sömuleiðis er lýst áherslum í hverri námsgrein árgangs og flokkað eins og tilheyrir hverju námssviði. Megintilgangur þess er að skýra þær væntingar og áherslur sem eru í náminu svo stefnt sé að sameiginlegu markmiði í skólastarfinu sem öllum sé ljós.

Í einhverjum tilvikum fá sumir nemendur sérstakt námsefni sem hæfa þeim betur en námsefni bekkjar og fá því sína eigin námskrá (að hluta a.m.k.) sem er nefnd einstaklingsnámskrá. Hún er utan þessa plaggs og unnin í hverju tilviki í samráði við aðstandendur viðkomandi nemenda eftir því sem við á.

I. Íslenska, íslenska sem annað mál og íslenskt táknmál

A. Íslenska

1.1. Talað mál, hlustun og áhorf

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- tjáð sig skýrt og greinilega
- endursagt það sem hann hefur lesið eða heyrt
- gert grein fyrir skoðunum sínum og rökstutt þær
- verið fær um að taka virkan þátt í samræðum og rökræðum og fylgja viðeigandi reglum
- notið bókmennta- og afþreyingarefnis, upplestrar, leiksýninga og söngs
- flutt og sungið algeng íslensk ljóð
- hlustað, tekið eftir og nýtt sér upplýsingar í töluðu máli

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Framsögn
- Tjáning
- Hlustun
- Áhorf

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Ljóðabækur
- Námsbækur og ýmis verkefni frá kennara
- Myndefni
- Hlustunarefni
- Lyklaborð

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Lestur bókmennta
- PALS
- Umræður um viðburði í fréttum
- Kynningar á vinnu/niðurstöðum úr verkefnavinnu/pemavinnu
- Öll vinna sem þjálfar samvinnu

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Námsefnið er aðlagð að þörfum nemenda.
- Sérkennari tekur ákveðna nemendur til sín svo þeir fái frekari stuðning.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmati í námsgrein eru eftirfarandi:

- Leiðsagnarmat
- Kannanir
- Rafræn verkefni

- Mat á lestri (leshraða og upplestri) og lesskilningi (Orðarún)
- Mat á hæfniviðmiðum (símat)

1.2. Lestur og bókmenntir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- nýtt sér lesskilning og fjölbreyttan orðaforða í vinnu verkefna
- gert sér grein fyrir aðalatriðum í texta og helstu efnisorðum
- lesið sér til ánægju og gert grein fyrir þeim áhrifum sem tiltekinn texti hefur á hann
- Lesið leikþætti og lært nokkur valin hljóð
- þekkt fáein bókmenntafræðileg hugtök til að fjalla um form og innihald ljóða, svo sem rím, ljóðstafi, hrynjandi, samlíkingu og boðskap
- þekkt nokkur frásagnarform bókmennta, svo sem smásögur, ævintýri, goðsögur og ljóð
- aflað sér upplýsinga úr bókum, margmiðlunarefni og af netinu og unnið úr þeim
- unnið úr einföldum tölulegum og myndrænum upplýsingum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Lesskilningur
- Upplestur
- Tjáning

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Orðspor 2, lesbók og vinnubók
- Málrækt 2
- Annar Smellur
- Benjamín dúfa
- Lesefni af bókasafni
- Ljóðabækur
- Ýmis lesskilningsverkefni
- Ýmsar lestrarækur til að nota við lestraaðferðina PALS

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- PALS (sem þjálfar allt í senn, upplestur, hljóðlestur og lestrarnákvæmni,)
- Yndislestur
- Mínútulestur
- Kynning á bókmenntum, bæði sem upplestur og sem myndefni
- Verkefni um þjóðsögur og ævintýri
- Ýmis lesskilningsverkefni
- Heimalestur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- PALS hentar vel öllum nemendum hvar sem þeir eru staddir í lestri
- Sérkennari tekur ákveðinn hót í sérkennslu

- Lestrarátak heima fyrir
- Jafningjahópar í stöðvavinnu í lesskilningsverkefni
- Nemendur með slakan leshraða fá aukinn tíma til að æfa sig fyrir upplestur í skóla
- Einstaklingsmiðuð verkefni

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Mat á leshraða; hraðlestrarpróf
- Mat á lesskilningi m.a. Orðarún sem skimun og önnur lesskilningspróf
- Símat og jafningjamat

1.3. Ritun

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- skrifaað læsilega og af öryggi
- tjáð hugmyndir sínar og reynslu af öryggi
- sagt frá texta og nýtt sér stafsetningarorðabækur, leiðréttigarforrit og önnur hjálpargögn við ritun
- nýtt sér helstu atriði stafsetningar
- skipulagt og orðað texta á þann hátt sem hæfir efni, til dæmis frásagnir, lýsingar, fréttir og fyrmæli
- fengist við skapandi skrif og samið sögur, ljóð og leikþætti
- Notað algengustu greinarmerki eins og punkta, gæsalappir, spurningarmerki o.s.frv.

Upplýsinga- og tæknimennt

- beitt fingrasetningu af nokkurri færni
- nýtt hugbúnað og forrit við einfalda uppbyggingu og uppsetningu ritsmíða
- nýtt upplýsingaver sér til gagns bæði í stýrðu námi og á eigin forsendum
- nýtt rafrænt námsefni á ýmsu formi í tengslum við vinnutækni, vinnulag og annað nám
- rætt eigið upplýsinga- og miðlalæsi

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Ritun
- Tjáning
- Skrift
- Skapandi vinna

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málrækt 2
- Orðspor 2, lesbók og vinnubók
- Hugtakakort í uppbyggingu á ritun

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Lögð er áhersla á aðalpersónur, aukapersónur, umhverfi, atburðarás og niðurstöðu atburðarásar. Einnig er unnið með hvernig er hægt að skila ritun og ýmsar aðferðir kynntar s.s. bókagerð, teiknimyndagerð og ritgerðasmíð.
- Kennari leggur áherslu á skapandi skrif.
- Áhersla á upphaf, miðju og endi sagna
- Ýmsar æfingar sem tengjast stafsetningu
- Ritun í spjaldtölву

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hver nemandi fær tækifæri til að skila ritun eftir sinni getu t.d. vinna sumir nemendur ritun í spjaldtölву
- Nemendur fá ritunarefni við hæfi
- Nemendur fá aðgang að hjálparögnum í ritun og stafsetningu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Mat á hæfniviðmiðum
- Hver nemandi fær umsögn um ritun sína út frá þeim væntingum sem settar eru fram
- Hæfni á uppbyggingu sagna er metin
- Stafsetningarkannanir

1.4. Málfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- ræktað með sér áhuga á móðurmálinu og vitund um eigin málkunnáttu
- þekkt nafnorð og helstu einkenni og beygingaform þeirra
- nýtt sér málfræðibekkingu í tungumálanámi og beitt því sér til gagns
- þekkt sagnorð og helstu einkenni þeirra
- Gert sér nokkra grein fyrir mismunandi hlutverkum orða í texta
- nýtt sér málfræðikunnáttu sína við orðmyndun og stafsetningu
- gert sér nokkra grein fyrir mismunandi hlutverkum orða í texta
- geti nýtt sér hugarkort
- flett upp orðum eftir stafrófsröð
- greint merkingarmun og blæbrigði orða þekkt mun orðtaka og málsháttu og hafa náð nokkurri leikni í að beita þeim
- þekkt nafnorð og helstu einkenni og beygingaform þeirra
- þekkt lýsingarorð og helstu einkenni og beygir

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hugarkort
- Málfræðireglur
- Umræður um íslenskt mál
- Málshættir og orðtök
- Orðabækur
- Nýyrði

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Málrækt 2
- Kennsluefni útbúið af kennurum
- Hjálpargögn útbúin af kennurum
- Orðspor 2, lesbók og vinnubók
- Ýmis spil til að örva orðaforða

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlagnir á málfræðihugtökum; orðflokkum og einkennum þeirra
- Áætlunarvinna með þann orðflokk sem unnið er með hverju sinni
- Innlögn á orðatiltækjum og unnið með notkun þeirra
- Þema- og hópavinna
- Unnið í námsbókum
- Verkefnavinna
- Töflukennsla
- Beinar innlagnir

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur fá tækifæri til að nota hjálparspjöld með málfræðireglum
- Nemendur vinna að markmiðum árgangsins

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Virkni
- Símat
- Verkefnavinna
- Kannanir

B. Íslenska sem annað tungumál

Námsgreinin íslenska sem annað tungumál er ætluð nemendum sem eiga ekki íslensku sem móðurmál og hafa engin eða lítil tök á íslensku máli. Nemendahópurinn sem lærir íslensku sem annað tungumál er fjölbreyttur og námsþarfir hans að sama skapi mismunandi. Nemendur vinna að hæfniviðmiðum samkvæmt „íslensku sem annað tungumál“. Hæfnirammarnir þar skiptast í fjögur stig (forstig, 1. Stig, 2. stig og 3. Stig) og lýsa stigvaxandi hæfni nemenda í íslensku sem öðru tungumáli. Hæfnirammarnir miða ekki við aldur nemandans heldur hæfni og stöðu hans í máltileinkuninni. Kennsluhættir og námsmat skulu vera fjölbreytt og taka mið af öllum hæfnisviðum þ.e. skilningi (hlustun og lestri) og tjáningu (talmáli og ritun). Þegar nemandi hefur náð færni á öllum stigum er gert ráð fyrir að hann geti, með stuðningi, unnið eftir sömu námsáætlun og nemendur með íslensku sem móðurmál.

https://mms.is/sites/mms.is/files/haefnisvid_og_haefnirammar_i_isat.pdf

iii. Námsgögn og kennsluefni

Hér eru þau námsgögn talin upp sem helst er stuðst við í kennslunni og nemendur geta nýtt sér við námið.

- Námsbækur: Íslenska nýja málið mitt 1 og 2, Kæra Dagbók 1, 2 og 3, Hitt og þetta (lestrar- og vinnubók), Íslenska fyrir alla 1 og 2, Íslenska vísar veginn, Tölum saman, Orðagull, Markviss málörvun, Leggðu við hlustir, Litabækurnar (útprentað efni af Skólavefnum), Orð og setningar/lestrarvinnubók (af Skólavefnum) Ritrún 1, 2 og 3, ýmsar lestrarbækur, Málfræðibókin 1, 2 og 3.
- Spil: Sagnorðaspilið, Fallorðaspilið, Orðasjóður (flettispjöld og útprentanlegt efni af vef), Íslenski málhljóðakassinn.
- Smáforrit og vefir: Vefir af heimasíðu Menntamálastofnunar (mms.is), smáforrit af App Store, skolavefurinn.is
- Annað: Verkefni frá kennara, orðaforðalisti MMS.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Einstaklingskennsla
- Kennsla í litlum hópum
- Á heimasvæði árgangs eða á ÍSAT svæði

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Námsefni við hæfi
- Spil og leikir
- Umræður
- Lestur bóka

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Stöðumat
- Leiðsagnarmat
- Símat
- Próf

2. Erlend tungumál

2.1. Enská

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
  - skilið megininntak frásagnar og viðtöl í daglegur tali og tengdu námsefninu
  - sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur heyrt
- Lesskilningur
  - lesið sér til gagns og gamans auðlesnar sögur og frásagnir ætlaðar ungu fólkí og fjallað um efni þeirra
  - fundið lykilatriði í texta í þeim tilgangi að nýta í verkefnavinnu
  - tileinkað sér þann orðaforða sem kenndur er sérstaklega
  - sagt nokkuð lipurlega frá og brugðist við því sem hann hefur lesið
  - leyst verkefni tengt klukkunni
- Frásögn og samskipti
  - tekið þátt í samvinnu, sýnt og tillitssemi
  - flutt einfalda, undirbúna kynningu á efni sem tengist náminu
- Ritun
  - skrifað texta af mismunandi gerðum með stuðningi t.d. gátlista og fyrirmynnda
  - samið texta þar sem ímyndunaraflíð fær að njóta sín
- Menningarlæsi
  - sýnt fram á að hann þekkir til siða og hefða viðkomandi mál- og menningarsvæða og getur borið saman við eigin menningu
- Námshæfni
  - sett sér nokkuð raunhæf markmið og beitt aðferðum til að skipuleggja sig
- Málfræði
  - tileinkað sér þá málfræði sem kennd er sérstaklega
- Upplýsinga- og tæknimennt
  - nýtt leitarvélar við öflun upplýsinga við hæfi
  - nýtt hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar undir leiðsögn

ii. Viðfangsefní náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Nemendur vinna markvisst að því að byggja upp góðan grunn í ensku.
- Aðaláherslan er á að auka orðaforðann og vinna með hann.
- Farið verður í orðaforða, lesskilning, hlustun, málfræði og ritun.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Yes We Can 5, Ready for Action
- Aukefni frá kennara
- Myndbönd, tónlist, kvikmyndir, hlustunaræfingar og rafræn verkefni frá kennara

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Beinar innlagnir
- Hlustun
- Verkefnavinna
- Hópvinna
- Samtöl
- Hringekja; unnið með jafningjahópum í ensku
- Upprifjun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Hringekja; nemendum skipt upp í jafningjahópa tímabundið og hver nemandi fær tækifæri til að byggja upp orðaforða á sínum forsendum
- Aðlagð efni
- Innlögn hjá kennara
- Margar af þeim aðferðum sem notaðar eru í tungumálakennslu henta vel öllum nemendum
- Orðaforðavinna á forsendum og grunni nemenda

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á hæfniviðmiðum (símat)
- Munnleg próf
- Ritun
- Kannanir

2.2. Danska

i. Hæfniviðið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Hlustun
- fylgt meginþræði í einföldum frásögnum um kunnuglegt efni með stuðningi, t.d. af myndum, hlutum eða líkamsmáli.
- Lesskilningur
  - skilið megininntak í stuttum einföldum frásögnum dagblaða, tímarita og netmiðla með stuðningi, t.d. af myndum
- Frásögn og samskipti
  - endursagt og lýst atburðum eða reynslu á einfaldan hátt með stuðningi hluta, mynda, tónlistar o.s.frv.
  - spurt og svarað á einfaldan hátt um það sem stendur honum næst
- Ritun
  - lýst í einföldu máli því sem næst honum er, fjölskyldu, áhugamálum, vinum og umhverfi
- Menningarlæsi
  - áttað sig á að mörg algeng orð í dönsku eru lík og skyld öðrum orðum í öðrum tungumálum
- Námshæfni
  - tengt ný viðfangsefni eigin reynslu og þekkingu

- Upplýsinga- og tæknimennt
  - nýtt rafrænt og gagnvirkt námsefni á fjölbreyttan hátt

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hver er ég
- Litir og fót
- Líkaminn
- Árstíðir og mánuðir
- Klukkan
- Tölustafir
- Dagarnir
- Fjölskyldan
- Persónufornöfn
- Dönsk tónlist, þættir, myndir og ævintýri

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Start lesbók
- Start vinnubók
- Efni frá kennara
- Myndbrot, þættir og hlustun

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Innlög
- Verkefnavinna
- Hópavinna
- Rafræn verkefni
- Leikir
- Söngur

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Innlögn hjá kennara
- Margar af þeim aðferðum sem notaðar eru í tungumálakennslu henta vel öllum nemendum.
- Orðaforðavinna á forsendum og grunni nemenda.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Mat á hæfniviðmiðum (símat)
- Verkefni og virkni
- Munnleg próf
- Kannanir

3. List- og verkgreinar

A. hluti - listgreinar:

3.1. Sviðslistir – leiklist

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- tekið virkan þátt í skapandi ferli í samvinnu við aðra
- tekið tillit til jafningja í samstarfi.
- hlustað á hugmyndir jafningja og lagt fram eigin.
- notað tjáningar möguleika raddar og líkama.
- notað leikmuni og sviðsbúnað til að styðja við sköpun sína
- flutt mál sitt áheyrliga fyrir framan áheyrendur
- samið og flutt litla leikþætti
- unnið með ímyndunaraflíð og sköpunargleðina
- Unnið með handrit

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Farið er í margs konar æfingar og leiki sem þjálfa einbeitingu, líkamsvitund, samskipti, framkomu, rödd, rýmisskynjun, samvinnu og tillitssemi við aðra.
- Unnið með leiklist þar sem nemendur setja sig í spor annarra og þurfa að takast á við ímyndaðar aðstæður.
- Persónusköpun
- Unnið með gagnrýna hugsun
- Aðferðir og vinnubrögð í námsgreininni eru eftirfarandi:
  - Látbragð
  - Kyrrmyndir
  - Paravinna
  - Handritsvinna
  - Leikspuni
  - Túlkun á eigin texta og annarra
  - Frásögn
  - Mismunandi blæbrigði raddarinnar
  - Þátttaka í hóp umræðum
  - Hópefli – leikir

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Leikmunir og búningar
- Spil
- Tónlist
- Veraldarvefurinn
- Ýmsar bækur tengdar leiklistinni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skólanum.

- Kennslan fer fram í leiklistarstofu

- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.p.b. sex vikur (16-17 skipti).
- Námshópar eru blandaðir innan árgangs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Þátttaka í verkefnum
- Frumkvæði og vinnusemi
- Frammistaða
- Framkoma
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla

3.2. Sjónlistir - myndmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Útskýrt hugtakið fjölfeldi og nokkrar grafískar aðferðir
- Unnið grafískt verk frá skissu að fullunnu myndverki
- Gert grein fyrir hlutföllum andlits og byggingu þess
- Teiknað andlit í réttum hlutföllum og beitt skyggingu
- Gert 12 lita hring
- Útskýrt litablöndun samkvæmt litahringnum og áhrif litanna á hvorn annan
- Beitt þekkingu á litafræði við sjálfstæða myndsköpun
- Gert sér grein fyrir verðmætum efna og áhalda
- Sýnt ábyrga og örugga umgengni við vinnu og frágang á vinnusvæði
- Lagt mat á eigin verk og sýnt skilning á vönduðum vinnubrögðum
- Sýnt virðingu í framkomu og samskiptum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Hlutföll andlits og skyggingar
- Andlitsmyndir/sjálfsmyndir listamanna
- Litafræði: litahringur/stjarna og litaskalar, litstyrkur, litablöndun, málun
- Grafík, fjölfeldi, ýmsar grafískar aðferðir, mismunandi prent
- Dúkrista

iii. Námsgögn og kennsluefnin

Bau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Fjölbreyttur efniviður; pappír, mismunandi teikniáhöld, litir, og verkfæri.
- Bækur, skyggjur og margmiðlunarefni, valið og útbúið af kennara.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan, í skóla og heima (utan skóla), fram á eftirfarandi hátt:

- Kennslan fer fram á myndmenntasvæði skólans.
- Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (17 skipti).
- Námshópar eru blandaðir innan árgangs.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við að nemendur læri út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
- Vinnusemi.
- Vönduð vinnubrögð.
- Umgengni og frágangur.
- Framkoma.
- Hæfniviðmið Hraunvallaskóla

3.3. Tónmennt (Tónlist, taktur og túlkun)

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- geta klappað og slegið mismunandi takta á trommur og líkama
- geta spilað auðvelda hljóma á hljómborð
- spilað mismunandi takta á slagverkshljóðfæri
- náð hluta úr grunntakti á trommur, stíga og slá
- þekkja muninn á ta, tití og tirrití
- þekkja grunnhugtök tónfræðinnar
- flutt brot úr lagi á ukulele
- haldið takti og spilað auðvelda línur á bassa
- spilað í hljómsveit
- spilað auðveld grip á ukulele
- lært sönglög og texta utanbókar
- nýtt hugbúnað/forrit við myndvinnslu, gerð stuttmynda og hljóð- og tónvinnslu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Tónlist er megin uppistaða þessarar námsgreinar og er notuð í öllum verkefnum
- Nemendur öðlast kunnáttu á hljómsveitarhljóðfærum og spila saman í hljómsveitum
- Semja raftónlist á iPad
- Spurningakeppnir, hópefli og leikir notaðir til að kynnast mismunandi tónlist
- Líkami og borð notað sem takthljóðfæri við þekkt lög og tengd við tónfræði

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Hljóðfæri

- Tölvur, iPad
- Tónlist af youtube.com
- iMovie og moviestar
- Tonmennt.com
- Háskaleikur
- Það var lagið (mappa með verkefnum)
- Guitar hero – Playstation 2

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Námið fer að mestu fram í skóla
- Heimavinna er sjaldgæf í þessu fagi en það kemur fyrir að nemendur þurfi að æfa texta og/eða finna upplýsingar heima

Tímafjöldi: Tvær kennslustundir í senn í 16 skipti (40 mín. kennslustund á viku að jafnaði yfir heilt skólaár)

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

Námshæfni:

- Þátttaka í verkefnum
- Áhugi og verkefnaskil
- Frumkvæði og vinnusemi
- Umsögn frá kennara

B. hluti:

3.4. Heimilisfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- unnið sjálfstætt og með aðstoð eftir uppskriftum og notað til þess algengustu mæli-og eldhúsahöld
- farið eftir leiðbeiningum um hreinlæti, umhverfisvernd og jafnrétti tengdu heimilishaldi
- gert grein fyrir helstu kostnaðarliðum tengdum heimilishaldi. Metið úlit og gæði matvæla og útskýrt hvernig að geyma þau
- tjáð sig um aðalatriði næringarfræðinnar
- gert grein fyrir algengustu slysahættum í eldhúsi
- öðlast frekari færni við notkun hinna ýmsu áhalda
- öðlast þekkingu á næringarefnunum, steinefnum og vítamínum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Vinnubókarvinna
- Næringarfræði
- Brauðbakstur
- Kökubakstur
- Eldamennska

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Gott og gagnlegt 2-nemendabók og 2-vinnubók
- Ýmsar uppskriftir til stuðnings og hugmyndaauka
- Næringarefnatöflur af lydheilsustod.is
- Fæðuhringurinn veggspjald

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennlustundir á viku í u.þ.b. sex vikur (16-17 skipti). Heimilisfræði er annars vegar verklegt og hins vegar bóklegt nám. Unnið er sjálfstætt eftir skriflegum uppskriftum og fengist við að stækka þær eða minnka. Í næringarfræðinni er fræðst um orkuefnin og nemendur þjálfast í að nota næringarefnatöflur. Eldaðir eru einfaldir réttir úr fjölbreyttu hráefni ásamt því að baka.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Stöðugt mat á vinnu nemenda.
- Áhugi
- Verkfærni
- Umgengni og framkoma
- Vinnubókarvinna

3.5. Hönnun og smíði**i. Hæfniviðmið**

Við lok árgangs geti nemandi:

- unnið eftir hönnunarferli með áherslu á form, notagildi og útlit
- gert sér grein fyrir gildi endurvinnslu og temji sér góða nýtingu efna
- lært notkun á heflum og röspum til að vinna með við
- Og að temja sér hæg og vönduð vinnubrögð til að vinna fínvinnu

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni er:

- Brettí úr Við
- þorrabakki
- Bolti og spaði
- þaut
- Frjálst val

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Verklýsingar gerðar af kennara
- Verkfæri smíðastofunnar
- Krossviður, MDF plötur, fura og annað tilfallandi efni
- Málning, lakk og olía

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

Kennslan fer fram í smíðastofu skólans. Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kennt er sex kennlustundir á viku í fjórar til fimm vikur (14- 15 skipti). Árganginum er blandað saman í hópa.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Einkunn fyrir hvert og eitt verkefni
- Frumkvæði, færni og sjálfstæði nemenda
- Virkni í tíma og góð umgengni ásamt hjálpssemi
- Þátttaka í verkefnum, vinnusemi og framkoma

3.6. Textílmennt

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Handverk, aðferðir og tækní:

1. þekkt og notað almennan orðforða textílgreinarinnar.
2. unnið að öryggi á saumavél og nýtt sér helstu stillingar saumavélarinnar.
3. saumað einfalt verkefni á saumavél án aðstoðar.
4. fitjað upp og fellt af prjónum með aðstoð.
5. gengið frá endum á prjónlesi.
6. prjónað að slétt og brugðið prjón með aðstoð ásamt því að þekkja mismunandi tegundir af prjóni.

Sköpun, hönnun og útfærsla:

7. tjáð hugmyndir sínar með einföldum skissum.
8. sýnt vönduð vinnubrögð.
9. gert sér grein fyrir mikilvægi öryggis og þess að ganga vel um vinnusvæðið sitt.
10. unnið eftir einföldum skriflegum verklýsingum, munlegum leiðbeiningum og uppskriftum.
11. nýtt sér grunnreglur í litafræði í eigin sköpun t.d. með því að raða saman lituðum efnum eða garni.

Menning og umhverfi:

12. þekkt sögu íslenska þjóðbúningsins og mismunandi tegundir þeirra.

13. nýtt sér efnisafganga í verkefnum sínum og skilið mikilvægi endurvinnslu innan textílgeina.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

14. Rifja upp hvernig á að sauma á saumavél
15. Saumavélaæfingar
16. Verkefni á saumavél
17. Prjóna húfu eftir uppskrift
18. Gera dusk
19. Saga þjóðbúninga á Íslandi.
20. Aukaverkefni, frjálst val

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

21. Verklýsingar gerðar af kennara
22. Ýmsar handbækur tengdar prjóni og saumum
23. Ýmis blöð tengd greininni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan fram í skóla og heima (utan skóla) á eftirfarandi hátt:
Kennslan fer fram í textílstofu.

Námsgreinin er kennd í smiðjum. Kenndar eru sex kennslustundir á viku í u.p.b. sex vikur (17 skipti).

24. Innlögn
25. Hugmyndavinna
26. Sýnikennsla
27. Einstaklingskennsla
28. Verklegar æfingar

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

29. Í smiðjum er lögð áhersla á að hver nemandi fái tækifæri til að vinna viðfangsefni á sínum forsendum m.a. í framsetningu og ástundun.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

30. Þátttaka í kennslustundum/verkefnum.
31. Vinnusemi.
32. Vönduð vinnubrögð.
33. Umgengni og frágangur.
34. Framkoma.
35. Hæfniviðmið Hraunvallaskóla.
36. Hvert verkefni er metið ásamt frammistöðu í tínum

4. Náttúrugreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

Hæfniviðmið um verklag:

- greint og sagt frá hvernig tækninotkun geti aukið eða dregið úr lífsgæðum íbúa og umhverfi þeirra
- unnið undir leiðsögn í hópi eftir verkskiptri tímaáætlun við að hanna umhverfi, hluti eða kerfi.
- útskýrt áhrif tækni og vísindi á líf fólks
- útskýrt texta um náttúrvísindi sér til gagns og farið eftir einföldum, munnlegum og skriflegum leiðbeiningum.
- lesið og skrifað um hugtök í náttúrvísindum.
- sett fram og rætt niðurstöður athugana á skýran og skipulagðan hátt.
- beitt vísindalegum vinnubrögðum við öflun einfaldra upplýsinga innan náttúrvísinda og útskýrt ferlið.
- framkvæmt og útskýrt einfaldar athuganir úti og inni.
- hlustað á, metið og rætt hugmyndir annarra.

Hæfniviðmið um viðfangsefni::

- útskýrt lífsskilyrði manna og helstu áhættuvalda í umhverfinu.
- gert grein fyrir næringargildi ólíkrar fæðu og hvers konar fæða er framleidd á Íslandi.
- gert grein fyrir eigin lífssýn og skilningi á samspili náttúrunnar, mansins og heilbrigði eigin líkama.
- lýst helstu líffærakerfum mannlíkamans og starfsemi þeirra í stórum dráttum.
- útskýrt tengsl heilbrigðis og þess sem borðað er.
- lýst breytingum sem verða við kynþroskaaldur og gert sér grein fyrir mikilvægi gagnkvæmrar virðingar í samskiptum kynjanna.
- átta sig á sólkerfi himingeimsins.
- lýst bylgjuhreyfingum og rætt nýtingu hljóðs og ljóss í tækni og atvinnulífi.
- lýst kröftum sem hafa áhrif á daglegt líf manna.

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt fjölbreyttar leiðir og leitarvélar við markvissa öflun upplýsinga við hæfi.
- kynnast heimildarvinnu og –skráningu.
- verið meðvituð um meðferð upplýsinga og heimilda.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Mannslíkaminn
- Bylgjur og kraftar
- Tækni og framfarir
- Himingeimurinn

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Námsbækur og verkefni frá kennara
- Mynd- og hlustunarefni

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þema; samþætting námsgreina (náttúrugreinar, íslenska, upplýsinga- og tæknimennt)
- Leitarnám
- Samvinnunám
- Einstaklingsvinna
- Para- og hópavinna

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Allir nemendur fá tækifæri til að vinna á sínum forsendum m.a. í gegnum mismunandi hlutverk í hópavinnu.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Verkefni
- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Kannanir

5. Samfélagsgreinar

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- þekkt til fornsagna norrænna þjóða.
- þekkt helstu hátíðir og tákn kristinna manna.
- kynnt a.m.k. eitt Norðurland og sýnt dýpri þekkingu á því landi.
- þekkt til sögu Snorra Sturlusonar og helstu ritverka hans.
- Geti boríð kennsl á tengsl kristinnar trúar við önnur trúarbrögð og boríð saman.
- lýst skyldleika norrænu málanna og sett fram dæmi.
- metið heimildir og ólík sjónarhorn í sögu og samtíð.
- þekkt til allra Norðurlandanna, s.s. landlegu, fána, tungumál, höfuðborgir o.s.fr.

Lífsleikni, forvarnir, H6 fræðsla og umferðarfræðsla:

- útskýrt ólíkan bakgrunn fólks og virt frelsi þess til mismunandi trúar, lífsgilda, skoðana og lífshátt.
- sett sig í spor fólks með ólíkan bakgrunn.
- sýnt tillit til skoðana annarra á fordómalausan hátt.
- rætt reglur í samskiptum fólks og tekið þátt í að setja sameiginlegar reglur með öðrum.
- rætt samfélagsleg og siðferðileg málefni á ábyrgan hátt.
- hlýtt á jafningjafræðslu frá nemendum í 9. bekk um vináttu.
- hlýtt á H6 fræðslu á vegum Heilsugæslunnar um kynþroska.
- hlýtt á H6 fræðslu á vegum Heilsugæslunnar um endurlífgun (Börnin bjarga).
- beitt þekkingu sinni og reynslu hvað varðar umferðaröryggi.
- sagt frá helstu almenningssamgöngum á Íslandi.
- rætt umferðarhegðun og umferðaröryggi af virðingu og tillitssemi.

Upplýsinga- og tæknimennt:

- nýtt sér upplýsingaver sér til gagns bæði í stýrðu námi og á eigin forsendum.
- nýtt rafrænt námsefni á ýmsu formi í tengslum við vinnutækni, vinnulag og annað nám.
- sýnt sjálfstæði í vinnubrögðum undir leiðsögn og í samvinnu við aðra.
- kynnast hugbúnaði/forriti til vefsíðar.
- nýtt hugbúnað/forrit við miðlun þekkingar á skapandi skýran hátt.
- verið meðvituð um meðferð upplýsinga og heimilda.
- farið eftir reglum um ábyrga netnotkun, er meðvitaður um siðferðilegt gildi þeirra og tekur ábyrgð á eigin samskiptum og gögnum á neti og netmiðlun.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Trúarbrögð
- Norðurlöndin
- Landnám til miðalda
- Lífsleikni og jafningjafræðsla
- Umferðarfræðsla
- H6 fræðsla á vegum Heilsugæslunnar

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Trúarbragðafræði
- Fræðslumyndir
- Verkefni og gögn frá kennara
- Snorra saga
- Norðurlöndin
- Ítarefnir

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Þemavinnna; Árganginum er skipt upp í hópa og unnið í þema.
- Innlagnir
- Sýnikennsla
- Verkefnavinna
- Einstaklingsvinna
- Para- og hópavinnna
- Upplýsingaöflun

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

Í þemavinnu hefur hver hlutverk við hæfi og vinnur hann því á sínum forsendum í samvinnu við aðra í hópnum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Verkefni
- Símat; áhugi, virkni og vinnubrögð
- Kannanir

6. Skólaíþróttir

Í íþróttum og sundi er lögð áhersla á að efla jákvætt viðhorf gagnvart hreyfingu og efla félagsfærni ásamt því að auka styrk og þol. Þess vegna er horft sérstaklega til viðhorfs, virkni og framkomu nemenda auk árangurs á stöðluðum prófum sem reyna á líkamlegan styrk og færni í öllu námsmati.

6.1. Íþróttir

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling bekkingar, félagslegir þættir, öryggis- og skipulagsreglur
  - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu.
  - farið eftir fyrirmælum.
  - sýnt jákvætt viðhorf gagnvart íþróttaiðkun.
  - sýnt sjálfstæði og virkni í íþróttatímum.
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
  - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. hraða, þol, færni, líkamsstyrk, lipurð og samhæfingu.
  - fái kynningu á íslenskum leikjum og íþróttareinum

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfibroska
  - Líkamsstaða og líkamsbeiting, samhæfing, styrkur, þol, hraði, jafnvægi, liðleiki
- Kynna nemendum fyrir fjölbreyttum íþróttum í einstaklings og hópíþróttir.
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfijálfun, er lagður grunnur að heilsu og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmýnd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefnin

Þau námsgögn sem helst er stuðst við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í íþróttasal
- Minni áhöld: Boltar, gjarðir, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, léttar dýnur, liðabönd, vesti, mjúkir boltar, badminton flugur og spaðar, bandý boltar og kylfur, combi sett, keilur, skeiðklukkur, málband, spilastokkur, mottur.
- Stærri áhöld: Kistur, kubbar, hestar, kaðlar, slár, badminton uppistöður, blak uppistöður, mörk, körfur, bekkir, stærri dýnur, stökkbretti, boltagrindur, boltanet.
- Áhöld í skóla og á skólalóð
- Minni áhöld: Boltar, sippubönd, snú-snú bönd, teygjur, mjúkir boltar, liðabönd, vesti, bandý kylfur.
- Stærri áhöld: Klifurbrautir, rólur, mörk, gervigrasvöllur, körfuspjöld, yfir veggur.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla í íþróttahúsi
- Íþróttasalur
- Kennsla utanhúss
- Skólalóð og nærumhverfi.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
- Sýnikennsla, endurtekningaráæfingar, námsleikir, stöðvabjálfun, stöðugt þjálfunarálag, spurnaraðferðir, þrautalausnir og þrautabrautir, hlutverkaleikir, hermileikir, hópvinnubrögð, frásögn og sagnalist, hugarflug, leikræn tjáning.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

6.2. Sund

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- Heilsa, efling þekkingar, félagslegir þættir, öryggis- og skipulagsreglur
  - sýnt öðrum virðingu og góða framkomu
  - farið eftir fyrirmælum
  - sýnt jákvæða upplifun af sundiðkun
  - sýnt sjálfstæði og virkni í sundtínum
- Líkamsvitund, leikni og afkastageta
  - sýnt fram á árangur á stöðluðum prófum til að meta líkamlegan styrk s.s. í þolsundi, skriðsundi, baksundi, köfun og bringusundi

ii. Viðfangsefní í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Grunnþættir líkams- og hreyfibroska
  - Að nemandi þjálist í æskilegri líkamsstöðu í vatni og líkamsbeitingu, samhæfingu, liðleika, þoli, krafti, viðbragðs og hraða auk almennrar vatnsaðlögunar
- Með áherslu á hreyfingu og markvissa hreyfibjálfun, er lagður grunnur að heilsu
- og velferð nemenda til lífstíðar.
- Fræða skal nemendur um hreyfingu, efla hreyfifærni og skapa öruggt umhverfi sem hvetur alla til hreyfingar. Tekið er mið af þessu í íþróttakennslu.
- Í skólaíþróttum er tækifæri fyrir hvern nemanda að læra að þekkja eigin líkama og skynja möguleika hans til tjáningar og sköpunar. Þannig má efla sjálfstraust og styrkja sjálfsmynd hvers einstaklings.

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Áhöld í sundlaug

- Kútar, stór bretti, lítil bretti, sundfit, flotholt af ýmsum gerðum, kafhringir, boltar.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Kennsla fer fram í Ásvallalaug
  - Unnið með sundkennsluleiðbeiningar í ákveðinn tíma til að styðja við nemendur til að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:
    - Við upphaf kennsluárs
    - Um mitt kennsluár
    - Við lok kennsluárs
- Heimanám:
  - Nemendur eru hvattir til að stunda sund utan skólatíma og mæta þannig kröfum námsins.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Kennsluaðferðir
  - Sýnikennsla, endurtekning, leikir, þolþjálfun, hópvinna, stöðvaþjálfun, samvinna.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Hæfniviðmið árgangs
- Virkni og framkoma í kennslustundum
- Viðhorf og áhugi

7. Stærðfræði

7.1. Tjáning, tungumál, verkfæri, vinnubrögð og beiting stærðfræði

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- temji sér að spryrra spurninga um verkefni í því skyni að öðlast betri skilning á því
- fáist við verkefni um fjölgun og fækjun, hækjun og lækkun og ræði um hvað sé hlutfallslega „mikið“ í því sambandi
- noti dagatal og riti dagsetningar með algengum rithætti
- kynnist skilgreiningum á algengum rúmfræði hugtökum
- taki þátt í kynningu, einn eða með öðrum nemendum, á verkefni um stærðfræðilegt efni þar sem beitt er töluðu máli, texta og myndritum
- skoði áætlunar um almenningssamgöngur og geri áætlun um hve langan tíma ferð milli tiltekinna staða tekur
- leyst flókin viðfangsefni í samvinnu við aðra nemendur með því að setja þau á svið eða teikna myndir. Búa til töflur. Leita að mynstri eða reglu
- leiti nýrra spurninga þegar lausn á þraut er fundin og hefji athuganir á skyldum viðfangsefnum

- temji sér að prófa lausnir í samhengi við upphaflegt verkefni
- glími við verkefni sem gera kröfur til frumkvæðis og hugkvæmni, t.d.á einhverju eftirtalinna sviða: Viðfangsefni daglegs lífs, verkefni tengd umhverfi og athuganir í raungreinum eða stærðfræði

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Þrautalausnir
- Verkefni sem gera kröfur til frumkvæðis og hugkvæmni
- Viðfangsefni daglegs lífs
- Verkefni tengd umhverfi
- Athuganir í raungreinum eða stærðfræði (talnafræði, rúmfræði).
- Beiti stærðfræði í öðrum námsgreinum, t.d. heimilisfræði eða handmennt

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b.
- Ýmis verkefni og þrautir.
- Spil.
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn.
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinnu og í lotum. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nemendur fá áætlun með völdum dænum sem þau leysa.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum.

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kaflapróf
- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

7.2. Tölur, reikningur og algebra

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs:

- sjái hvenær tvö almenn brot eru jöfn
- raða tugabrotum eftir stærð
- skoði mynstur í 9 sinnum töflu og leita skýringa á því að þversumman í 9 sinnum töflunni er alltaf 9
- kynnist deilingu með afgangi

- breyti tugabrotum með tveimur aukastöfum í almenn brot
- breyti einföldum brotum eins og 1/4, 1/3 og 3/4 í tugabrot
- breyti % í almennt brot
- geti dregið frá heilar tölur (þúsund, tugþúsund, hundrað þúsund)
- kynnist hlutverki núllsins í samlagningu
- reikni 10%, 25% og 50% af stærðum í eðlilegu samhengi
- reikni með tugabrotum í hagnýtum tilgangi
- leggi saman og draga frá almennum brotum
- kynnist margföldun almennra brota, lengingu og styttingu almennra brota
- raðað töluum eftir stærð og staðsett þær á talnalínunni
- sjái að margföldun og deiling með 100 jafngilda færslu um tvö sæti í tugakerfi
- leggi saman samnefnd almenn brot og kynnist samlagningu mjög einfaldra ósamnefndra brota út frá myndrænni framsetningu
- getur margfaldað með þremur tölustöfum
- þjálfist í að nota hugarreikning þegar það hentar og rita greinargerð um aðferðir sínar
- geri verðkönnun og beri saman verð t.d. á 100 gr. af algengri vörutegund
- kynnist notkun orðsins hlutfall t.d. í hlutfalli drengja á móti stúlkna í hóp eða hlutföllum í vinnuteikningum
- geti deilt með eins stafs tölu
- finni tiltekinn hluta af heild í eðlilegu samhengi
- vinni með ýmis talnamynstur, s.s. giska á reglu sem nemandi hefur hugsað sér
- setji tölur inn fyrir breytur í einföldum stæðum, t.d. $n/2$, $n+3$, $2n+1$ ...
- finni tölu sem x stendur fyrir í jöfnu, t.d. í $2 \cdot x + 3 = 11$
- noti víxlreglu, tengireglu og dreifireglu í hugarreikningi

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefnin í námsgreininni eru:

- Prósentureikningur
- Algebra
- Tugakerfið
- Námundun og slumpreikningur
- Samlagning og frádráttur
- Margföldun og deiling
- Negatífar tölur
- Talnarunur
- Skriflegar reikningsaðferðir í margföldun og deilingu
- Reikna dæmi úr daglegu lífi
- Nota vasareikni
- Margföldunartöflur og hugareikningur
- Tíundahluta, hundraðshluta og þúsundustuhluta
- Talnamynstur og tugabrot
- Samlagning, frádráttur og margföldun með tugabrotum
- Almenn brot sem hluta af heild og sem hluta af safni
- Almenn brot sem eru jafn gild – jafn stór
- Styttting og lengingu almennra brota
- Samlagning, frádrátt og margföldun almennra brota

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b
- Ýmis verkefni og þrautir, spil
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálpargögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinna og í lotum. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálpargögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi varðandi:

- Kaflapróf
- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

7.3. Rúmfraði, mælingar, tölfræði og líkindi

i. Hæfniviðmið

Við lok árgangs geti nemandi:

- telji hliðar, brúnar og horn á margflötungum, t.d. á hinum fimm reglulegu margflötungum
- mæli rúmmál í ml
- teikni og mæli horn með a.m.k. 5° nákvæmni
- kanni hvaða reglulegir margflötungar geta þakið flöt
- valið viðeigandi mælieiningu t.d. skipt mill tonna, kg, g, mg
- valið viðeigandi mælieiningu t.d. skipt milli kl, hl, dal, l, dl, cl, ml
- teikni þríhyrning með gefnum stærðum, t.d. með gefnum tveimur hliðum og horninu á milli þeirra, mæli hin hornin og ræði hornasummu þríhyrnings
- geti dregið ályktun um fræðilegar líkur
- fundið meðaltal og miðgildi gildi fyrir nokkrum gagnasöfn og fjallað um hvor stærðin lýsi gagnasöfnum betur
- nemandi geti lesið úr gögnum og upplýsingum um líkindi atburða eða myndrænni framsetningu og dregið ályktanir
- noti two eða fleiri verpla, búi til töflu yfir hugsanlega atburði, geri tilraunir með tiltekinn fjölda atburða og beri saman við fræðilegar líkur og líkur með tilraunum.
- Gert tilraunir með mismunandi verpla s.s. peninga, teninga, fjórflötunga, áttflötunga o.s.frv.

Upplýsinga- og tæknimennt:

- kynnast hugbúnaði/forriti til framsetningar á tölulegum gögnum
- nýtt hugbúnað/forrit við gerð einfalda ritunarverkefna og framsetningu tölulegra gagna
- Ræði rangar og misvísandi tölfræðilegar upplýsingar t.d. með því að safna tölfræðilegum upplýsingum úr fjölmíðlunum.

ii. Viðfangsefni í náminu

Meginviðfangsefni í námsgreininni eru:

- Flatarmál
- Ummál
- Tilviljanir, óvissa, möguleikar
- Miklar og litlar líkur
- Líkur sem brot á milli 0-1
- Að búa til þrívíða hluti
- Teikna form og aðrar myndir í þrívídd
- Eiginleiki, einkenni tvívíðar og þrívíðra forma
- Þyngdir og nota mælieiningar eins og g, hg, kg og tonn
- Rúmmál og að nota mælieiningar eins og ml, cl, dl og L
- Reikna rúmmál ferstrendinga
- Að reikna tíma
- Staðsetning, speglun og hreyfingu í hnítakerfi
- Hlutfallareikning – mælikvarða, vegalengd og hraða, kaup, sölu og erlendan gjaldeyrir, uppskriftir

iii. Námsgögn og kennsluefni

Þau námsgögn sem helst stuðst er við í kennslunni og nemandi þarf að nýta sér við námið eru:

- Stika 2 a og b nemendabók og æfingahefti
- Ýmis verkefni, þrautir og spil
- Stærðfræðiforrit, vefsíður, Skólavefurinn,
- Verkefni fyrir vasareikna.
- Hjálparögn tengd stærðfræði s.s. hjálparspjöld með reglum, metrakerfi, talnahúsi ofl.

iv. Námsfyrirkomulag og námsaðlögun

Í meginatriðum fer námið og kennslan í skóla og heima (utan skóla) fram á eftirfarandi hátt:

- Stærðfræði er unnin eftir áætlun. Fyrst er innlögn á efni og síðan áætlun. Einnig er unnið eftir öðru fyrirkomulagi s.s. stöðvavinna og lotur. Þá er sérstök áhersla lögð á hlutbundna vinnu.

Í náminu er eftirfarandi námsaðlögun beitt til að styðja við nemendur að læra út frá eigin forsendum og að námið komi þeim að sem mestu gagni:

- Nemendur vinna að sömu markmiðum og árgangurinn en vinna hluta af þjálfunarverkefnum. Í áætlunarvinnu fær hver nemandi áætlun á sínum forsendum.
- Nota hjálparögn við vinnu s.s. vinnuspjöld með reglum og aðferðum

v. Námsmat og námsmatsaðlögun

Aðferðir og vinnubrögð sem liggja til grundvallar námsmatinu í námsgreininni eru eftirfarandi:

- Kaflapróf
- Verkefni
- Símat; vinnubrögð, virkni og áhugi

8. Upplýsinga- og tæknimennt

Samkvæmt Aðalnámskrá grunnskóla skal unnið með upplýsinga- og tæknimennt sem þverfaglegt námssvið og samþættast sem flestum námsgreinum og námssviðum. Því eru öll hæfniviðmið skráð undir þær námsgreinar sem þau eru metin undir.

